

„Bizony nem szépek azok az egyetemi épületek, stílusuk középiskolai stílus”

— mondja a polgármester. — Érdekes nyilatkozatok az egyetemi építkezések stílustalanságáról.

(A Délmagyarország munkatársától.) A Délmagyarország keddi cikke, amelyben az egyetemi építkezések szembántó stílustalanságával foglalkoztunk, a város közönségének általános helyeslésével találkozott. Nemcsak a laikusok, hanem a szakemberek is aláírják a cikk minden megállapítását és a cikk visszhangjából kiderült, hogy az illetékesek, akiknek módjuk lett volna arra, hogy elhárítsák ezt a helyrehozhatatlan esztétikai hibát, már akkor tudták, hogy mi készül a feldult Palánkban, amikor ott még egyetlen téglát sem mozdítottak meg.

Cikkünkkel kapcsolatban kérdést intéztünk dr. Somogyi Szilveszter polgármesterhez, aki a következőket mondotta:

— Bizony nem szépek azok az egyetemi épületek,

stílusuk középiskolai stílus,

a kultuszminiszter maga sincs velük megelégedve.

— Miért adta akkor ki a tanács ezekre az épületekre az építési engedélyt? — kérdeztük.

— Furcsa kérdés. Majd a tanács a klinikák építését nem engedélyezi! Sőt ellenkezőleg, amennyire lehetett, siettettem az építést. Nem mondom éppen, hogy csúnyák lennének az új klinikák, szépek azok, de hát

szebbek is lehetnének...

Beszéltünk Berzenczey Domokos műszaki főtanácsossal, a mérnöki hivatal vezetőjével is, akitől a következőket hallottuk:

— Ami a mérnöki hivatal ellen emelt vádat illeti, hogy tudniillik nem akadályoztuk meg a stílustalan építkezést, arra csak annyit mondhatok, hogy azok a tervek, amelyek alapján az építési engedély kiadását javasoltuk a tanácsnak, annyira vázlatosak, hogy a részletes elbírálás alig lehetséges. Ezeket a terveket különben is

olyan nevű tervező

készítette, akinek a nevében teljes garanciát látott a mérnöki hivatal, hogy a tervek minden tekintetben megfelelnek a követelményeknek. A mérnöki hivatal maga is kifogásolta a DMKE homlokzatának kiképzését és közben is járt ennek megváltoztatása érdekében, de eredményt nem tudott elérni. Eredménynek tekinthető azonban az, hogy a Tisza Lajos-körutra tervezett alacsony, lapos tetű női elkülönítő pavillon, amely a környező épületekhez képest jelentéktelen, a Tisza Lajos-körut vonalához pedig méltatlan épület lett volna, nem ott épült fel, miután a kultuszminiszter is elfogadta a mérnöki hivatal álláspontját és nem engedte meg az eredeti terv végrehajtását.

— A homlokzatok kiképzése tekintetében mi sem tartjuk tökéletesnek a megoldást, mert

az épületek hatása kissé sivár és szegényes.

Tekintve azonban, hogy azok az egyetemi épületek, amelyek a fogadalmi templom körül épülnek fel, már valószínűleg a Templomter rendezésére tartott eszmei tervpályázat eredménye szerint épülnek fel, szinte biztosra vehető, hogy ezek ellen már kifogás nem lesz emelhető. Azt is reméljük, hogy a Tisza partján épülő két nagy klinika, amely jelenleg alapozás alatt van, a homlokzat kiképzése tekintetében is ki fogja elégíteni az esztétikai igényeket. A leginkább kifogásolható sebészeti és nőgyógyászati klinikák nincsenek annyira szem előtt, hogy azok nagyobb mértékben ronthatnák az összbenyomást.

A polgármester és a műszaki főtanácsos nyilatkozata minden tekintetben megerősíti a Délmagyarország álláspontját, bár látszólag a két nyilatkozat között lappang valami ellentmondás. Ennek a látszólagos ellentmondásnak azonban az a magyarázata, hogy a polgármester kissé elfogult mindennel szemben, ami

a kultuszminiszterrel, vagy az egyetemmel van összefüggésben. Elfogultsága természetesen növekszik, ha olyan valamiről van szó, ami úgy a miniszterrel, mint az egyetemmel összefüggésben van. Nyilatkozatának első mondatában elismerte, hogy bizony nem szépek azok az egyetemi klinikák, de amikor felveleztük azt a kérdést, hogy

a tanács miért nem tagadta meg az építési engedély kiadását,

rögtön hátrafelé koncentrált véleményét, mert hát az építkezés tempójának gyorsítását mindenekelőtt valónak tartotta. A mérnöki hivatal vezetője viszont az ellen a vád ellen próbált védekezni, amely a mérnöki hivatalt érheti ezek miatt a stílustalan építkezések miatt. A védekezés azonban nagyon bizonytalan és már a második mondat őszintén elárulja, hogy bizony történtek hibák és

a város hatósága bizony nem törődött az esztétikai szempontokkal.

»A jobboldali iparosság lehetetlenné tette a békés megegyezést«.

A kisiparosság képviselői meg akarták teremteni az eredményes munkálkodás alapfeltételeit, de a jobboldal túlzott követeléseivel állott elő. — Gombos István nyilatkozata.

(A Délmagyarország munkatársától.) A jobboldali, helyesebben a szélső jobboldali iparosérdekeltségek az utóbbi napokban olyan híreket kolportálnak, hogy az a békeakció, amely a közelgő ipartestületi választásokkal kapcsolatban megindult a két iparoscsoporthoz a választások zavartalanságának biztosítása érdekében, a baloldali iparosok magatartása miatt meghiusult. Ezekkel a tendenciós hírekkel kapcsolatban kérdést intéztünk Gombos Istvánhoz, a ruházati szakosztály elnökéhez, mint a kiküldött négyes bizottság egyik tagjához, aki a következőket ismertette a tényleges helyzetet:

— Mindenekelőtt azt kell kijelentenem, hogy a szélső jobboldal hivatalos szöcsövében és a kormányparti orgánumban megjelent közlemények szerint a békekísérlet meghiusult volna, ebben a formában nem felelnek meg a valóságnak. Az történt, hogy a nagybizottság által kiküldött előkészítő négyes bizottság befejezte tárgyalásait, amelyeknek eredményéről még csak ezután számol majd be a nagybizottságnak. Ha a békeakció meghiusul, annak egyedüli oka az lesz, hogy a jobboldali újságokban ezek a közlemények megjelentek és mintegy lehetetlenné tették a békés megegyezést.

— Mi a legbecsületesebb békeszándékkal bocsájtkoztunk ezekbe a tárgyalásokba és célunk őszintén az volt, hogy az eredményes munkálkodás alapfeltételét, a békét megteremtjük. Bizonyította ezt a kamaraközi nagygyűlésen tett kijelentésem is, amelyben felajánlottam a békét és hangsúlyoztam, hogy a békét mi a legőszintebben kívánjuk. Erre semmiféle választ nem kaptam a tulsó oldalról, sőt néhány nappal később a rókusi iparoskör választmányi ülésén nemcsak rideg, hanem valósággal fenyegető visszhangja támadt jószándéku felszólalásomnak.

— Amikor összeült az ipartestület előjárósága, hogy ezzel a békeakcióval foglalkozzon és kiküldötté azt a bizonyos nagybizottságot, én a magam részéről tiltakoztam ugyan a bizottság egyoldalú, tendenciós összeállítása ellen, mert a nagybizottságba a jobboldali elemek túlzott arányban kerültek be, később azonban, amikor ez a nagybizottság kiküldötté a szűkebbkörű négyes bizottságot, megnyugodtam, mert itt a két párt egyenlő arányú képviseletet kapott.

PATZAUER triple-sec, cherry-brandy, marasquino

32

Érdekes, hogy a Délmagyarország cikke még az egyetemi körökben is olyan visszhangot keltett, amely teljesen megfelel a cikk tendenciájának. Beszéltünk többek között egy ismerős professzorral, aki a következőképpen nyilatkozott a kérdésről:

— Mi magunk is tudjuk, hogy az egyetemi építkezés nem tartozik a sikerült megoldások közé. Amikor elhatározták, hogy nem Ujszegeden, hanem a régi Palánk helyén építik fel az egyetemet, mindenki teljes joggal azt várhatta, hogy a Tiszapart az egyetemi klinikákkal gyönyörű, művészi szilhuettet kap. Ehelylett

disztelen kaszárnyák

sorakoznak fel majd meglehetősen összevisszaságban a Tiszaparton. Jól emlékszem rá, hogy a kultuszminiszter, amikor kiszemelték az egyetemi építkezések helyét, átment az ujszegedi partra, hogy onnan nézze meg, hogyan fest majd az egyetemi palotasor az inenső parton. A megoldás kétségtelenül általános csalódást kelt mindenütt.

— A kisbizottságban azonban szintén csalódunk, mert amikor kölcsönösen előterjesztettük a béke feltételeit, kiderült, hogy ezen az alapon lehetetlen a békés megegyezés, a jobboldal ugyanis túlzott és teljesíthetetlen követelésekkel állt elő. Ha mi el is fogadtuk volna ezeket a feltételeket, könnyen megtörténhetett volna, hogy szakosztályaink azokhoz nem járulnak hozzá és így a tárgyalások mégis csak eredménytelenek maradnak. Első feltételük az volt, hogy az ipartestület elnöksége, illetve előjárósága kizárólag az ő embereik közül rekrutálódjon. Ezt a feltételt ránk nézve olyan sértő módon szövegezték meg, amikor azt mondták, hogy »csak kifogástalan hazafias, szellemben gondolkozó tekintélyes iparosok« jöhetnek számításba, amivel nyilvánvalóan a mi hazafias érzésünket vonták kétségbe, hogy már ez is igen megnehezítette helyzetünket, mert hiszen ez a beállítás teljes joggal felháboríthatta az általunk képviselt iparosságot.

A másik feltételük a szakosztályok autonómiáját csorbította volna meg, amennyiben azt kívánták, hogy az előjárósági tagokat ne a szakosztály jelölje, hanem az általuk kiküldendő jelölőbizottság. Ehhez a kisiparosság szakosztályai szintén nem járulnának sohasem hozzá.

— Ezzel szemben a mi feltételeink a következők voltak: Azt kívántuk, hogy az elnökség két tagja a mi jelöltünk legyen, mert nekünk kétségbevonhatatlanul erős többségünk van a szegedi kisiparosság körében, a békeség kedvéért azt a javaslatot tettük, hogy egy alelnököt közülük jelöljünk. A számvessző bizottság összeállításánál viszont csupán az volt a kívánságunk, hogy a bizottság tagjai szakemberek legyenek. Az előjárósági tagok megválasztását pedig a szakosztályokra kívántuk bízni éppen úgy, mint ahogyan a múltban is a szakosztályok jelölték az előjáróság tagjait.

— Hangsúlyozni kívánom, hogy a tárgyalások során az elnökség kérdésével kapcsolatban a mi részünkről soha, egyetlen név sem került szóba, mi csak elvi kérdésekről tárgyaltunk, nem pedig személyekről. A szélső jobboldali körök által kolportált nevek tehát légbőlkapottak és ezzel kétségtelenül az volt a céljuk, hogy a békekísérletet meghiusítsák.

— A békekötés kísérletét mi a legőszintébb jóakarattal kezdtük meg és azzal sem törőd-